

Arkivsak-dok. 21/09648-1
Saksbehandler Finn Roar Bruun

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
02.09.2021

Forslag til lokal gebyrforskrift Areal og miljø

Kommunedirektørens innstilling:

1. Forslag til forskrift for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven, matrikkelloven, forurensingsloven, konsesjonsloven og jordloven legges ut på offentlig høring

Vedlegg:

Rapport fra tilsyn
Tolkningsuttalelse fra Kommunal og moderniseringsdepartementet
Veileder fra Miljødirektoratet til lokale forskrifter
Forslag til forskrift

Referanser i saken

Forvaltningsloven
Plan- og bygningsloven
Forskrift om byggesak
Lov om egedomsregistrering
Forskrift om egedomsregistrering
Lov om eierseksjoner
Matrikkelloven
Lov om forurensing
Forskrift om forurensing
Jordlova
Konsesjonsloven

Bakgrunn

Etter tilsyn vinteren 20/21 ble det funnet at Bamble kommune ikke har lokal forskrift for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven, matrikkelloven, forurensingsloven, jordloven og konsesjonsloven etter selvkostprinsippet. Selv om dette ikke ble omhandlet i tilsynsrapporten ble det i denne prosessen klart av Bamble kommune må sørge for å vedta lokal forskrift om gebyrer etter selvkost for å ha riktig hjemmelsgrunnlag for gebyrer. denne saken behandles forslag til forskrift.

Saksfremstilling

Hjemmelsgrunnlag: pbl § 33, se under.

I denne saken foreslås en forskrift som hjemler gebyrregulativet som blir vedtatt i budsjettet før jul. Det ligger ingen kronebeløp til behandling nå.

Gebyrer vedtas som en del av budsjettvedtaket hvert år, mens forskriften hjemler strukturen. Formålet med forskriften er å bedre hjemmelsgrunnlaget, samt å gjøre gebyrinnkrevingen mer målrettet slik at gebyret gjenspeiler arbeidet i saksbehandlingen. Unntatt fra dette er mindre saker, der gebyrregulativet til nå har lagt opp til en liten subsidiering for å holde gebyret lavt slik at flere sløker før bygging og man reduserer ulovlig bygging. Dette prinsippet vil bli foreslått videreført når satsene i regulativet kommer til behandling i budsjettet for 2022.

Korrekt lovhjemmel for forskrift om gebyr for behandling av saker etter plan- og bygningsloven er pbl. § 33-1:

«Kommunestyret selv kan gi forskrift om gebyr til kommunen for behandling av søknad om tillatelse, utferdigelse av kart og attester og for andre arbeid som det etter denne lov eller forskrift påhviler kommunen å utføre, herunder behandling av private planforslag. Gebyret for behandling av slikt planforslag kan omfatte kommunens arbeid frem til det blir avgjort om forslaget skal fremmes, jf. § 12-11. Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker. I gebyret kan det inkluderes utgifter til nødvendig bruk av sakkyndig bistand under tilsyn. Andelen av gebyr som innkreves for tilsyn, skal framgå av forskriften. Tiltakshaver kan selv sørge for de nødvendige utredningene.»

Reglene for vedtakelse av forskrift finnes i forvaltningsloven kap. VII. §§ 37-40:

En forskrift må klart angi hva den regulerer, dvs. hvilket gebyr som skal betales og for hvilke tiltak de ulike gebyrene gjelder. Nærmere formalkrav til forskrifter er gitt i fvl. § 38.

I tillegg til å regulere de enkelte gebyrene bør forskriften inneholde en sikkerhetsventil om at gebyret kan settes ned dersom det er åpenbart eller klart urimelig. Gebyrregulativet må for øvrig være i samsvar med selvkostprinsippet.

Når det gjelder hvem som må få forskriften på høring, må det vurderes etter reglene i fvl. § 37. Administrasjonen vurderer at kunngjøring på kommunens hjemmesider og i aviser som leses i kommunen er tilstrekkelig.

Kommunestyret vedtar forskriften etter høringen og så må den kunngjøres på Lovdata.

Miljøverndepartementet har gitt ut en veileder om fastsettelse av lokale forskrifter. Den er vedlagt.

Kommunal og moderniseringsdepartementet har i svar til Bergen kommune gitt tydelige føringer på kravet til lokal forskrift:

«Det følger av plan- og bygningsloven (pbl.) § 33-1 første ledd at kommunen kan gi forskrift om gebyr for arbeid som det påhviler kommunen å utføre etter loven eller forskrift. Forskriften er en forutsetning for å kreve gebyrer. Det følger av bestemmelsen at gebyret ikke kan være "høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker".»

Det er med andre ord slik at kommunen må sikre korrekt hjemmelsgrunnlag for å kunne kreve inn gebyrer og departementet skriver at forskrift er en forutsetning for å kunne kreve inn gebyrer.

Om forslaget:

Strukturen i forskriften følger nåværende gebyrregulativ med noen tillegg:

- Det innføres gebyr for forhåndskonferanse byggesak. Slik kan vi tilby god veiledning for publikum og ansvarlig søkere for å sikre forutsigbarhet seinere i byggesaksprosessen. Dette vil være en styrkning av servicen, særlig til publikum som søker uten ansvar og kan forhindre at søknader blir fremmet som sannsynligvis blir avslått senere i prosessen. Da vil søkeren spare avslags og evt. dispensasjonsgebyr.
- Søknader som trekkes før vedtak: Da har vi hjemmel til å kreve gebyr for utført arbeid på saken. F.eks. om søknaden trekkes etter at det foreligger negativ uttalelse fra regionale/sentrale myndigheter. På det tidspunktet har kommunen utført en vesentlig del av saksforberedelsene og det er urimelig at vi ikke har hjemmel til å kreve gebyr for dette.

Kommunedirektørens vurdering

Plan- og bygningsloven hjemler gebyr og Kommunal- og moderniseringsdepartementet skriver at kommunene må ha lokal forskrift for gebyrer etter selvkost for å kunne kreve gebyr. Det er ikke lenger nok med budsjettvedtak alene. Det må derfor vedtas lokal forskrift for gebyrer etter selvkost for å hjemle kommunens gebyrregulativ som vedtas hvert år som en del av budsjettet.

Miljøkonsekvenser

Ingen

Økonomikonsekvenser

Sikrer riktig hjemmelsgrunnlag for gebyrer etter selvkost og dermed inntekter til drift av byggesak, plan, geodata, miljø og landbruk.

Andre konsekvenser

Ingen kjente

Konklusjon

Forslag til forskrift legges på offentlig høring.